

[Ebba Strange]

Vi har ikke foreslået efterretningstjenesterne afskaffet, og hvis der skal pilles i det, en eventuel rapport skulle indeholde, er vi da villige til at se på det i udvalget, naturligvis. Vi vil arbejde videre med det og meget håbe på, at der kan skabes et flertal for en eller anden form for offentliggørelse af, hvad virksomhederne beskæftiger sig med. Vi tror, at det tvært imod at ødelægge sikkerheden, trygheden og roen vil skabe større sikkerhed og tryghed blandt de danske borgere.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne sige med det samme, at jeg ikke kan støtte forslaget, sådan som det er skrevet og øjensynlig tænkt. Selvfølgelig ville det være fristende at få en sådan årsberetning.

Jeg kan ikke lade være med i anledning af dette at tænke på, hvad den nuværende justitsminister, Erik Ninn-Hansen, skrev i sin bog »7 år for VKR«, hvor han er inde på efterretningsvæsenets opgaver og dets mulighed for at løse dem. Efter at have fortalt, at forsvarrets efterretningstjeneste ligesom så mange andre havde opdaget, at der var noget på færde med Czekoslovakiet i sin tid, måtte ministeren til sidst erkende, at netop den dag, det gik løs, fik han ikke besked via efterretningsvæsenet. Det var journalister, der vækkede såvel statsminister som forsvarsminister.

Naturligvis var det fristende at sige: lad os få en årsberetning, så undgår vi nok den slags, for det må jo siges at være en fejl. Men jeg kan ikke støtte forslaget.

Jeg vil ligesom den socialdemokratiske ordfører sige, at der i selve argumentationen for dette forslag er nogle meget betænkelige bemærkninger. Hvis vi godkendte dette forslag og støttede det ved en afstemning her i folketinget, så ville vi, så vidt jeg kan se – dér synes jeg at være enig med hr. Ole Espersen – have godkendt, at efterretningsvæsenet overvåger danske og udenlandske statsborgere, overvåger organisationer, faglige organisationer, foreninger, politiske foreninger, sammenslutninger m.m. Det er nævnt, at det er en af de ting, man skal have oplysning om. Ja, forudsætningen må så naturligvis være, at de overtræder dansk lovgivning, men det står der bare ikke. Jeg er helt sikker på, at hvis vi vedtog det, sådan som

det er skrevet, så ville det blive misbrugt til at brede efterretningsvæsenets opgaver ud over en større del af befolkningen.

Vi har jo to efterretningsvæsen. Der er forsvarrets efterretningstjeneste, som i det store og hele er vendt mod udlandet og mod statens sikkerhed. Det siger sig selv, at det først og fremmest er udlændinge, det dér går ud over. Og så er der politiets efterretningstjeneste.

Det er nævnt bl.a. af SFs ordfører, at Wambergudvalgets arbejde ikke mere oplyses tilfredsstillende. Jeg er enig, for der skete jo desværre den meget beklagelige fejl, da vi i 1970erne diskuterede efterretningsvæsenene, at man sammenblandede politiets og forsvarrets efterretningstjeneste og lagde dem begge to ind under Wambergudvalget. Jeg var dengang meget stærkt imod, at det skete, og al den frygt, jeg dengang havde for, at det ville medføre, at vi fik mindre at vide, synes jeg til fulde er opfyldt – indtil 1970erne havde Wambergudvalget alene at gøre med overvågning af politiets efterretningstjeneste. Dengang fik vi at vide, at cirka hver tiende dansker på et eller andet tidspunkt havde været i politiets efterretningstjenestes arkiver.

Jeg ville ønske, at vi tog anledning af dette til at skille kontrollen med de to efterretningsvæsen ad igen. Ét er jo, hvad man gør – havde jeg nær sagt – over for ikke-statsborgere, udlændinge, og noget helt andet er, hvad vi gør over for danske statsborgere og over for de mennesker, som vi har givet asyl her. Jeg tænker på bemærkningen om kontrol med flygtninge og immigranter. Flygtninge må i denne henseende sidestilles med danskere. Asylansøgere kan vi jo godt tale om, men det skelner man heller ikke mellem her i begrundelsen.

Men som sagt er der jo det, at hvis en beretning fra et efterretningsvæsen med alt det, man skal gøre opmærksom på, samarbejdet med udenlandske myndigheder, samarbejdet på internationalt plan i terroristbekæmpelse, virkelig skulle være en beretning, der gav noget som helst, så ville det jo for terroristerne være af uvurderlig værdi at få det at vide, og det er ganske klart, at det ville lukke for samarbejdet med udenlandske efterretningsvæsen.

Jeg mener ikke, at dette forslag må vedtages i folketinget, men på grundlag af det vil jeg gerne tage op, om vi dog ikke kan få